JKP "VODOVOD" ČAČAK

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2023. GODINU

Čačak, april.2024. godine

SADRŽAJ

1.KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE
2. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o kadrovskim pitanjima
6.Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine
7.Poslovni događaji koji su nastupili nakon završetka poslovne godine
8.Planirani budući razvoj9
9.Istraživanje i razvoj9
10.Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela
11.Postojanje ogranaka
12.Finansijski instrumenti bitni za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja
13.Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita
14.Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategiju za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efektivnosti10

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE PRAVNOG LICA

Javno komunalno preduzeće za vodovod i kanalizaciju "Vodovod" Čačak Kralja Petra I br.8 osnovano je 26.05.1955.g. pod nazivom Ustanova za komunalnu delatnost "Morava" a od 1989.g. posluje pod današnjim nazivom. Skraćeni naziv Preduzeća je JKP "Vodovod" Čačak. Preduzeće je kod Trgovinskog suda u Kraljevu bilo upisano u registarski uložak 1-40-00. Prevođenje u Registar Agencije za privredne registre Republike Srbije izvršeno je Rešenjem BD 32373/2005 od 16.06.2005.godine.

Pun naziv preduzeća: Javno komunalno preduzeće "Vodovod" Čačak

Skraćeni naziv preduzeća:JKP "Vodovod" Čačak

Sedište preduzeća: Kralja Petra I br.8

Veličina preduzeća: <u>srednje pravno lice</u>

Oblik organizovanja: javno preduzeće

Matični broj:07167610

Šifra delatnosti:3600

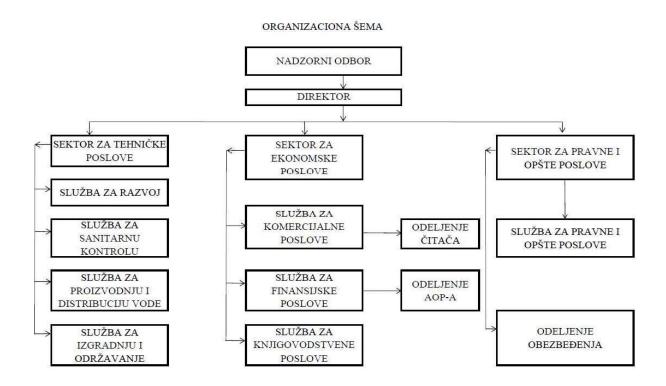
PIB: 101108292

Javno preduzeće je osnovano i posluje radi obezbeđivanja trajnog obavljanja komunalnih delatnosti kao delatnosi od opšteg interesa i to:

- 1. snabdevanje vodom za piće,
- 2. prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda i urednog zadovoljavanja potreba krajnjih korisnika usluga,
- 3. razvoja i unapređivanja obavljanja delatnosti od opšteg interesa,
- 4. obezbeđivanje tehničko tehnološkog i ekonomskog jedinstva sistema i usklađenosti njegovog razvoja i
- 5. ostvarivanje drugog zakonom utvrđenog interesa.

Prosečan broj zaposlenih po osnovu stanja krajem svakog meseca prema podacima za 2023. godinu iznosi 168.

Organizaciona struktura Preduzeća predstavljena je sledećim grafikonom:

2. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Proizvodnja i distribucija vode ostvarena je u količini tako da su podmirene sve potrebe privrede i stanovništva.

Kvalitet vode bio je u skladu sa Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće.

Preduzimane su sve mere na održavanju i korišćenju sopstvenog sistema proizvodnje vode u skladu sa vodoprivrednom dozvolom.

Održavanje vodovodne i kanalizacione mreže vršeno je u dve smene, prema ukazanim potrebama, a izgradnja objekata prema zaključenim ugovorima i finansijskim mogućnostima.

Preduzimane su mere na smanjenju gubitaka vode u mreži i neracionalne potrošnje.

Pružana je pomoć seoskim mesnim zajednicama u skladu sa zahtevima i mogućnostima.

Projektantski, geodetski i poslovi nadzora vršeni su prema godišnjem planu i u skladu sa tekućim potrebama.

Preduzimane su mere za redovnu i prinudnu naplatu potraživanja.

Uvođenje poslovno - informacionog sistem u cilju integracije svih procesa i informacija u jedan sistem je u toku, a proširen je sistem tehničkog obezbeđenja i video nazdora.

Isplata zarada vršena je u skladu sa zakonskim propisima i Programom poslovanja za 2023.g.

Rezultat poslovanja je neto gubitak u iznosu od =41.055 hiljada din. zbog nedostatka poslovnih prihoda za pokriće poslovih rashoda u poslovanju.

Obaveze iz poslovanja se redovnu izmiruju. Na osnovu sprovedenih analiza rukovodstvo očekuje da će biti mogućnosti da nastavi da ih uredno izmiruje i u doglednoj budućnosti.

Preduzeće prati i analizira makroekonomske pokazatelje koji imaju uticaj na poslovanje preduzeća i u skladu sa situacijom prilagođava odluke i politike u cilju obezbeđenja kontinuiteta u pružanju usluga kupcima, izmirenja ugovorenih obaveza prema dobavljačima i zaštite odgovarajućeg nivoa kapitala i likvidnosti.

Poslovni prihodi u 2023.g. iznose 582.242 hiljada dinara i manji su za 3,79% od planiranih i za 14,98% veći od ostvarenja u 2022.godini.

Poslovni rashodi u 2023.g. iznose 665.491 hiljadu dinara i veći su od planiranih za 3,91% i od ostvarenja iz 2022.godine za 15,59%. Poslovni rezultat je gubitak i iznosi 83.249 hiljada dinara. U planu za 2023. godinu, preduzeće je planiralo poslovni gubitak ali manjeg iznosa.

JKP "Vodovod" Čačak nema uticaja na visinu potrošnje vode, kako u privrednom, tako i u individualnom sektoru.

Visina prihoda za radove i usluge zavisi od faktora na koje preduzeće ne može da utiče.

Finansijski prihodi za 2023.g. iznose 42.094 hiljada dinara, i odnose se na prihode od obračunate kamate potrošačima kao i ostale finansijske prihode (kamata na plasirana sredstva). Realno, ovako obračunati prihodi su teško naplativi jer je neizvesna sudbina i glavnog duga.

Finansijski rashodi ostvareni su u iznosu 155 hiljada dinara a odnose se na rashode po osnovu obračunatih kamata za neizmirene obaveze prema dobavljačima I rashode finansiranja, odnosno plaćene poreze na aktiviranje sopstvenih učinaka.

Dobitak iz finansiranja iznosi 41.939 hiljada dinara i veći je za 61,39% od planiranog.

Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, odnosno prihodi od naplaćenih ispravljenih potraživanja u 2023.godini iznose 40.862 hiljade dinara i veći su od planiranih za 16,74%.

Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine - rashodi po osnovu novih ispravljenih potraživanja u 2023.godini iznose 33.034 hiljade dinara a odnose se na obezvređena potraživanja od kupaca iz oblasti privede i pojedinačna potraživanja od građana čija je naplata neizvesna, pa se shodno zakonskim propisima vrši ispravka navedenih potraživanja starijih od 365 dana.

Stanje ispravljenih potraživanja na dan 31.12.2023. godine iznosi 264.637 hiljada dinara. Sudbina ispravljenih potraživanja krajnje je neizvesna i uglavnom su nenaplativa.

Ukupno ostvareni ostali prihodi u 2023.g. iznose 8.022 hiljada dinara i odnose se na prihode od naplaćenih šteta po osnovu osiguranja vodovodne mreže i prihodi po osnovu otpisa obaveza.

Ukupno ostvareni ostali rashodi u 2023.g. iznose 11.064 hiljada dinara a najveći iznosi odnose se na:

- otpisana potraživanja od kupaca u iznosu od 10.341 hiljada dinara, po odlukama Nadzornog odbora i Komisije za rešavanje prigovora po pravilniku (ispravke pogrešno ispostavljenih računa, pukle cevi, mehanička oštećenja vodomera, direktni otpisi po tužbama),
- isplaćene naknade šteta u iznosu od 266 hiljada dinara fizičkim licima po sudskim presudama
- ostali rashodi u iznosu od 655 hiljada dinara .

Odložena poreska sredstva i poreski rashod preduzeće nije planiralo, a radi se obračunskoj kategoriji. Odložena poreska sredstva se obračunavaju u skladu sa MRS 12 Porezi iz dobitka i proističu iz privremenih razlika između računovodstvene i oporezive (poreske dobiti). Da bi pravno lice – obveznik revizije sastavio finansijske izveštaje u skladu sa MRS / MSFI, potrebno je da obračuna i prikaže odložena poreska sredstva i obaveze, odnosno odložene poreske rashode i prihode. Putem računovodstva odloženih poreza neutrališu se privremene razlike između dobiti u knjigovodstvu i po poreskim merilima koje postoje samo u kratkom roku. Time se postiže da uspešnost poslovanja kompanije zavisi samo od poslovnih činilaca, a ne i od specifičnih poreskoračunovodstvenih pitanja.

U toku 2023. godine nije došlo do poremećaja u poslovanju preduzeća - u smislu Zakona o javnim preduzećima. Preduzeće je nesmetano obavljalo delatnosti od opšteg interesa

U 2023. godini, JKP "Vodovod" Čačak, je ostvario gubitak, pri čemu je preduzeće bilo likvidno i solventno, odnosno sposobno da izmiri svoje obaveze u iznosu i roku dospeća.

JKP »Vodovod« Čačak je za 2023.g. ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 673.220 hiljada dinara, ukupan rashod u iznosu od 709.744 hiljada dinara i iskazalo gubitak u poslovanju 36.524 hiljada dinara odnosno sa ukalkulisanim odloženim poreskim rashodom (4.531) gubitak u iznosu od 41.055 hiljada dinara. Rešenjem direktora preduzeća a na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji o razvrstavanju preduzeća po veličini, na bazi podataka iskazanih u finansijskom izveštaju za 2023.godinu, JKP "Vodovod" Čačak se razvrstava u srednje preduzeće.

Jačina, odnosno vrednost Preduzeća delimično se odražava kroz iskazan finansijski rezultat u tekućoj godini, ali se prava vrednost može sagledati kroz pokazatelje njegove imovine, kapitala i obaveza na dan 31. decembra 2023. godine:

Neto imovina preduzeća izražena kroz sopstveni kapital je 1.150.669 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 1.193.968 hiljada dinara). Kapital je manji u odnosu na prethodnu godinu za 43.299 hiljada dinara.

Ukupna poslovna imovina preduzeća je 1.322.139 hiljada dinara, odnosno za 43.681 hiljada dinara je veća u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 1.278.458 hiljada dinara.

Stalna imovina je u celosti pokrivena sopstvenim izvorima sredstava.

Obrtna imovina (zalihe, kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina) u iznosu od 551.195 hiljada dinara su 4,05 puta veće od kratkoročnih obaveza koje iznose 135.947 hiljada dinara.

Ostali bitni pokazatelji poslovanja preduzeća u 2023. godini prikazani su kako sledi:

Ekonomičnost poslovanja (poslovni prihodi/poslovni rashodi) 0,8749;

Rentabilnost poslovanja (neto gubitak/ukupan kapital) -0,0356;

Stepen zaduženosti (obaveze/kapital) 0,1847;

Likvidnost 1. stepena (gotovina i gotovinski ekvivalenti/kratkoročne obaveze) 1,19,

Likvidnost 2. stepena (obrtna imovina minus zalihe/kratkoročne obaveze) 3,804.

Neto obrtni kapital (obrtna imovina minus kratkoročne obaveze) 415.248 hiljada dinara.

Ovakvi pokazatelji strukture aktive i pasive odraz su dugogodišnjeg stabilnog poslovanja preduzeća, ali i težnje preduzeća da dalje razvija i unapređuje svoje poslovanje.

Na iskazane finansijske pokazatelje iz bilansa uspeha uticali su mnogi faktori, od kojih u nastavku teksta navodimo neke od najznačajnijih.

a. Spoljni faktori koji su uticali na poslovanje

Ova grupa faktora uvek ima značajan uticaj na poslovanje. Preduzeće na njih nema uticaja, te je rukovodstvo svoje poslovne aktivnosti preusmeravalo i prilagođavalo uslovima takvog poslovanja kako bi smanjilo negativne efekte istih, a iskoristilo pozitivne.

Najvažniji pokazatelji na koje preduzeće nema uticaja, su:

Kurs za evro u toku 2023. godine je zabeležio neznatne oscilacije, tako da je na dan 31.12.2023. godine iznosio 117,1737 dinara za jedan evro.

Na kraju 2023. godine je iznosio 105,8671 za dinara za jedan dolar.

	31.12.2023.	31.12.2022.	
1 EUR	117,1737	117,3224	
1 USD	105,8671	110,1515	
1 CHF	125,5343	119,2543	
Koeficijenti rasta potrošačkih cena u Republici Srbiji (godišnja inflacija):			
Mesec	2023.	2022.	
Januar	0,158	0,082	
Februar	0,161	0,088	
Mart	0,162	0,091	
April	0,151	0,096	
Maj	0,148	0,104	
Jun	0,137	0,119	
Jul	0,125	0,128	
Avgust	0,115	0,132	
Septembar	0,102	0,140	
Oktobar	0,085	0,150	
Novembar	0,080	0,151	
Decembar	0,076	0,151	

a. Unutrašnji faktori koji su uticali na poslovanje

U cilju donošenja pravilnih i pravovremenih poslovnih odluka preduzeće kontinuirano u toku godine prati sve aspekte svog poslovanja i mesečno analizira i rezimira ostvarene finansijske rezultate.

Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu na na kraju 2023. godine iznosio je 170 radnika.

3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Preduzeće nije imalo ulaganje u cilju zaštite životne sredine.

4. Poslovni događaji koji su nastupili nakon završetka poslovne godine

Preduzeće je nastavilo normalno da radi i nije bilo značajnijih vanrednih poslovnih događaja nakon završetka poslovne godine.

Napomene:

Zbog obaveze primene punih Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja propisanih Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019, 44/2021) i ostale važeće zakonske i podzakonske regulative u Republici Srbiji u pripremi pojedinačnih finansijskih izveštaja, sastavljene napomene uz redovan (pojedinačni) finansijski izveštaj preduzeća za 2023. godinu, daju vrlo detaljan prikaz svih pozicija bilansa stanja i bilansa uspeha, pregled značajnih računovodstvenih politika primenjenih prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja, kao i ciljeva i politika upravljanja finansijskim rizicima i kapitalom preduzeća. Pored navedenog, a imajući u vidu da godišnji izveštaj o poslovanju čini obavezan deo dokumentacije koja se predaje zajedno sa pojedinačnim finansijskim izveštajima preduzeća, u ovom izveštaju se nismo zadržavali na obelodanjivanju pojedinačnih cifara, jer su one sadržane i obelodanjene u pojedinačnim finansijskim izveštajima i napomenama preduzeća za 2023. godinu. Preduzeće podleže obaveznoj (zakonskoj) reviziji pojedinačnih finansijskih izveštaja. Reviziju obavlja preduzeće za reviziju "COR Consult" DOO, Beograd.

5. Planirani budući razvoj

U planu poslovanja preduzeća za 2024. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 658.610 hiljada dinara i investicije u iznosu od 65.000 hiljada dinara.

6. Istraživanje i razvoj

Drustvo nije imalo aktivnosti na polju istraživanja i razvoja.

7. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela

Preduzeće ne poseduje sopstvene udele.

8. Postojanje ogranaka

9. Finansijski instrumenti bitni za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska instrumente u sledeće kategorije i to su:

Gotovina;

Dužnički instrumenti (poput potraživanja i obaveza, potraživanja i obaveza po osnovu menica i zajmova);

Obaveze za uzimanje zajma;

Investicije u nekonvertibilne preferencijalne akcije i obične akcije ili preferencijalne akcije bez obaveze ponovnog otkupa od strane emitenta.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja Preduzeća i uspešnost poslovanja.

10. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita

Upravljanje rizicima obuhvata proces identifikacije, merenja, procene, ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kojima je Preduzeće izloženo ili može da bude izloženo.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

Valutnim rizikom,

Tržišnim rizikom,

Rizik likvidnosti,

Kreditnim rizikom i

Kamatnim rizikom.

Rukovodstvo Preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju rukovodstvo Preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomene 41 uz finansijske izveštaje opisani su relevantni rizici od značaja za finansijski položaj Preduzeća i uspešnost poslovanja.

Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti 11. i riziku novčanog toka, strategiju za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efektivnosti.

Rukovodstvo Preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti. U okviru Napomene 41 uz finansijske izveštaje obelodanjena je izloženost Preduzeća navedenim rizicima.

Upravljanje rizikom preduzeća je struktuiran, konzistentan i kontinuiran proces koji se odvija širom organizacije, radi prepoznavanja/identifikacije, ocene, odlučivanja o načinu reagovanja i izveštavanja o dobrim prilikama i pretnjama koje utiču na dostizanje postavljenih ciljeva. Najviše rukovodstvo je odgovorno za sprovođenje politike upravljanja rizicima, odnosno:

identifikaciju mogućih rizika u poslovanju po vrsti (inherentni/rezidualni); procenu i rangiranje rizika po značaju (ključni - manje važni i sl.); određivanje nivoa upravljanja rizicima (većim rizicima upravljaju viši nivoi rukovodstva); vršenje nadzora i kontrole upravljanja nad svim rizicima i identifikaciju mogućih novih rizika.

Preduzeće podleže obaveznoj (zakonskoj) eksternoj reviziji finansijskih izveštaja, koja svojim metodama i podacima koje prikuplja proverava tačnost i verodostojnost finansijskih izveštaja. Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promena kurseva stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Upravljanje rizicima je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje svedu na minimum. Upravljanje ovim rizicima obavlja Finansijska služba u skladu sa politikama odobrenim od strane rukovodstva. Finansijska služba identifikuje i procenjuje finansijske rizike i definiše načine zaštite od rizika, permanentno sarađujući sa svim poslovnim jedinicama i najvišim rukovodstvom preduzeća. Detaljne informacije o izloženosti preduzeća rizicima i upravljanju finansijskim rizicima, na bazi uspostavljenog okvira i usvojenih politika za upravljanje rizicima, obelodanjene su u Napomeni 41. uz pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća za 2023. godinu.